

L'ÉTAT MAJOR GÉNÉRAL
OTTOMAN

ATROCITÉS ARMÉNIENNES

Commises contre les Musulmans du Caucase
durant le moi de Juille 1919.

Imp. Militaire
CONSTANTINOPLE

PREFACE I

Dans les feuilles étrangères on rencontre, ces jours-ci, des nouvelles où l'on parle qu'on commet de nouvelles atrocités contre les Arméniens, que les Arméniens seraient anéantis dans les cas où ils seraient laissés sans protection et que la source des meurtres dans le Caucase se trouve à l'intérieur des frontières ottomanes.

Tout d'abord, par les rapports officiels il est déjà prouvé qu'aucune atrocité n'a été commise par les Musulmans contre aucune des autres nationalités en deçà de la frontière ottomane.

La Turquie n'est point impliquée dans les événements qui se passent au delà de sa frontière. Au contraire, on reçoit chaque jour des nouvelles de très grands massacres organisés par les Arméniens contre les Musulmans du Caucase tout près de notre frontière. Comme exemple nous avons préparé la liste suivante, qui montre les détails des agressions et des attaques dirigées par les Arméniens du Caucase contre les Musulmans y habitant et contre la frontière ottomane, et dont le contenu forme une réponse claire contre les publications ci-haut mentionnées.

Extrait des crimes commis par les Arméniens au Caucase pendant le mois du juillet 1919:

1 — A la fin du mois de juin, les déclarations faites de la part de (Mosès), Kaimmakam de (Kara-Kourte), aux Islams se trouvant à (Kara-Pinar) ainsi que celles de son gendarme Crec, étaient d'une nature de faire allusion qu'une surprise et agression étaient tendues vers la population des villages (Kazik-Kaya), (Armoudli), (Kizil-Hamamli), et (Kilian-Tépé).

2 — Franchissement de la frontière par les Arméniens :

a) Le 24/6/19 trois soldats de cavalerie et un fantassin Arméniens ont franchi la frontière au Nord - Est de Hama - Dagh dans la zone nommée Diadin de Bayazid, mais ils ont été repoussés.

b) Le 5/7/19, 30 fantassins vinrent à Kuch-tian et furent repoussés par nos gardes

c) Le 5/7/19, 30 fantassins Arméniens, le 7/7/19, 33 cavaliers vinrent à Sari - Biyik et cherchèrent à franchir la frontière; mais à la suite d'une rencontre, ils furent repoussés. Dans cette seconde rencontre un de nos soldats a été blessé.

d) Le 11/7/19, un détachement composé de 20 personnes venant de la direction de (Zor)

du commun de (Mossoun) a voulu franchir la frontière. Mais à la suite d'une rencontre qui dura 1 heure et demie il a été repoussé.

e) Le 13 7 19 les Arméniens venant de la direction décrite dans la paragraphe (d) ont cherché d'abord avec 60 soldats et ensuite avec une force composée de 15 hommes, à franchir la frontière. Mais ils ont été repoussés.

3 — D'après les informations obtenues au commencement du mois de juillet, les Arméniens ont ramassé les notables et les jeunes gens Musulmans se trouvant dans les contrées de Kars et de Sari-Kamich, et les ont en partie emprisonnés ou expulsés et en partie massacrés. En outre les Arméniens ont ramassé sous nom de contribution de guerre, les chevaux, les voitures, les provisions et les bestiaux des Musulmans et dans ce but ils ont employé de forces militaires. A cause de ces événements une partie de la population de Kars et de Sari-Kamich a été obligée de se retirer au mont (Allahi-Ekber). Ces atrocités ont été pratiquées dans les régions de (Nahdjivan), (Sengésor) et (Dar-ul-EKes) dans une mesure plus vaste

4 — Les Arméniens ont aggravé et augmenté leurs sauvageries ainsi que les crimes qu'ils commettaient contre les Musulmans à partir du 4 juillet 1919 ;

a) Ils ont surpris 4 villages dépendant du (AKdja-Kalè), dans la journée de 4/7/19. Ils ont massacré la population entière d'un village et de chacun des autres ils ont pris 60 hommes et les ont tués de même. Du village de Boskouch ils ont enlevé la sœur, la femme et la fille d'un Musulman.

b) Ils ont attaqué le 5/7/19 les villages de (M-ésdjidli) et (Kilian-Tépé). Dans le premier de ces villages ils ont tué 4 et blessé 4 autres Musulmans et dans le second ils en ont tué 10.

Ils ont attaqué ainsi les villages de (Djuruk) situés aux environs de (Kizil-Hamamli) et (Kagisman) où ils ont fait des pillages et commis des crimes. les Arméniens ont fait usage des canons et des mitrailleuses dont les coups ont été entendus de la frontière.

c) Dans la même époque ils ont surpris Kourou-Déré où ils ont tué 8 femmes et hommes et ils ont emmené 35 personnes parmi lesquelles se trouvaient une nouvelle mariée et une fille et 440 bestiaux.

d) Comme suite des détails des crimes commis à Kagisman, Arslan bey, fils de Moustapha effendi, un des notables du sus-dit village et sa femme, Ahméd effendi, fils de Ismaïl effendi, ont été retenus par les soldats de la garde arménienne se trouvant entre (Kagisman) et (Kars)

et ont été tués tragiquement aux environs de (Perna). Comme leurs cadavres ont été exposés en plein public à Kagisman, beaucoup de Musulmans ont été affrayés de ce fait et ont pris la fuite vers les montagnes.

e) Sur ces crimes, beaucoup de Musulmans des régions de (Erivan), (Kars) et (Kagisman) se réfugièrent à notre frontière.

5 — Le 10/7/19 les Arméniens ont occupé (Bach-Keuy) et installé des canons sur les hauteurs situées à l'ouest d' (Armoudli) et ont attaqué les Musulmans habitant les villages environnants.

6 — Les nombreuses lettres de plainte obtenues des habitants des régions qui servaient de la scène aux crimes décrivent le degré des atrocités avec un langage très touchant.

7 — Durant les journées suivantes :

a) Les Arméniens ont tué le 12/7/19 deux familles musulmanes entre (Tahtélis) et (Agadé-réler) et leur ont coupé les mains, les oreilles et les nez qu'ils enfoncèrent dans les poches qu'ils ouvrirent sur les poitrine et les côtés des cadavres.

b) Le 13/7/19 ils attaquèrent les villages de (Tchurukler), (Aïntab), (Armoudlou), (Bach-Keuy) où ils pillèrent les biens des Musulmans. Le même jour il y eut un combat entre les Ar-

Arméniens qui cherchaient à surprendre le village de (Gazi - Kaya) se trouvant à une distance de deux heures et demie de la frontière et les Musulmans du village.

c) Dans ces jours-là, les Arméniens ont attaqué avec des forces militaires 45 villages se trouvant aux environs de (Nahdjivan) et (Schreur) ont bombardé avec des wagons blindés les villages se trouvant le long de la ligne de chemin de fer. Les documents qui sont tombés dans nos mains prouvent qu'ils voulaient anéantir les Musulmans et les précipiter dans la fleuve d'Aras.

8 — Le 19/7/19 un détachement Arménien ayant surpris le village de (Kazan), se trouvant à l'est du village (Jgir Bigir) en dehors de la frontière, ses habitants se sont réfugiés à notre frontière. Le même jour un détachement arménien de 150 personnes dirigea une attaque contre (Boulakli) situé aux environs de (Passinler-KaraKilissessi) et en dehors de la frontière. Ils ont tué deux personnes et blessé deux autres. Pendant ce temps là, 45 boulets de canon sont tombés au dedans de notre frontières.

Dans le village de (Arslik), aux environs de (Toroslou) une femme et un homme ont été tués. A la suite de l'attaque arménienne faite par 400 fantassins et 3 canons contre le village (Soudjivanik) il y eut 6 morts de leur côté et quelques morts

de nous. A cause des attaques répétées des Arméniens contre le village les Musulmans se sont enfuis de cet endroit

9 — Une force arménienne composée de 100 personnes environ a surpris le 30/7/19 le village nommé (Darb-Hané) au Sud Est de (Kara-Kourt) et l'a occupé. En faisant usage des mitrailleuses ils ont tué les Musulmans qui s'enfuyaient vers les montagnes. De ceux qui sont restés dans les villes ils ont pris avec eux 5 femmes et 7 enfants et ont pillé tous les meubles des maisons du village et en outre 45 bœufs, 320 moutons et les vivres qu'ils ont pu trouver

Un paragraphe d'une lettre qui avoue les tragédies arméniennes et qui est écrite à Eyoub Pacha, chef d'un tribu, par un certain (Arçhak), commandant de division auprès du gouvernement Arménien comme suit :

“ . . . Par conséquent c'est le temps d'user de représailles contre les atrocités du gouvernement ottoman. Le gouvernement ottoman subit aujourd'hui la punition de ses actes précédents. Dans ces contrées il y eut des agressions et des attaques réciproques; mais elles n'ont été provoquées qu'à la suite des excitations de quelques instigateurs.

اسلام ایله عالیسنی [تخنيس] ایله [اغا دره] سی آره سنده ارمنیلر
اولدورمشلر و کوکسی و یانلرنده آجدقلری جیسیره ال ، قولاق
و پرونلری کسوب دولدورمشلردر .

ب — ۱۳ / ۷ / ۳۵ ده [چوروکار ، غیتاب ، آرمودلی ،
باشکوی] قریه لرینه هجوم ایله اسلاملرک مالاری یغما ایدلمشدر .
عین کونده حدوده ایکی بچق ساعت مسافده [غازی قیا] ، ساحان
کوی باصق ایستیان ارمنیلر ایله کوی اسلاملری آره سنده مصادمه
وقوعبولمشدر .

ج — بوکونلر ظرفنده [نججوان] و [شرود] حوالی سنده
قرق بش پاره کویه ارمنیلر قطعات عسکریه ایله هجوم ایتشلر و شمندوفر
کندرکانه مجاور کویلری ذرهلی واغونلرده آتش آلتنه آلمشدر .
اسلاملری [آراس] نهرینه دوکمک و احا ایگ ایچون قطعاته امرلر
ویراش اولدیغی اله کچن اوزاقلق مفادی کوستریوردی .

۸ — ۱۹ / ۷ / ۲۵ ده [اینیریتغر] قریه تنک شرقنده و حدود
خارجنده کی [قزان] قریه سنه برارمنی مفرزه سی باصقین ویردکه
کوی اهالیسی حدودمزه التجا ایتشدر . عین کونده [باستیلر]
قره کلیسای جوارنده و حدود خارجنده کی [پولاقلی] یه یوز الی
کشیک برارمنی مفرزه سی تجاوزده بولمش ، کویلردن ایکی مجروح
و شهید وقوعبولمشدر . بوضرده حدودمزه داخله اون بش طوب
مره مینی دوشمشدر .

[توروسلی] جوارنده [آره لقی] کوینده برقادین و برارکک
شهید ایداشمشدر . دیرتپوز پیاده و اوچ طوب ایله [صو چیواتقی]

قریه سنه واقع اولان ارمنی تعرضی کندیلرندن آتی مقتول و اسلاملردن ده
بر قاج شهید دوشمنه سبب اولمشدر . ارمنیلرک کویه تکرار ایدن
تعرضلری نتیجه سنده اسلاملرده بورادن قاجشلردر .

۹ — [قره قورت] جنوب شرقی سنده [ضربخانه] نام قریه یه
۳۵ / ۷ / ۳۰ ده تقریباً یوز کشیک بر ارمنی قوتی باصقین یا هر ق
کوی اشغال ایله ماکنه لی تفنک دخی استعمال ایدرک اورادن طاغله
قاجمقده اولان اسلاملری شهید ایتشلردر .

کوبده قالا نلردن سکز قادین و بدی چوجنی برابر آلوب کوتور -
دکاری کبی کوی خانه لرینک بوتون اشیالری و بوندن بشقه قرق بش
اوکوز و اوچوز یکر می قویون ایله بوله بیلدکاری ارزاقی غصب ایتشلردر .

ارمنی حکومتمنده بر فرقه قوماندانی اولان [آرشاق]

اسمنده کی شخصک ایوب نامنده کی عشیرت رئیسنه اخیراً
کوندردیکی مکتوبک ارمنی فجالیغی اعتراف ایدن بر فقره سی
بروجه زبرددر :

[. بناء علیه وقتک حلولیه حکومت عثمانیه نک عینی فجایه
متقابلاً حرکاتده بولونمق مجبوریتی حاصل اولمشدر . حکومت عثمانیه
الیوم فعلنک جزاسنی کورمکده در . بو حوالیده متقابلاً بعض تعرضات
و تجاوزات وقوعبولمش ایسه بونلرده بر قاج مشوقک تشویقیله اجرا
ایدلمشدر]

۵ - ۱۳/۷/۱۳ ده یته (د) نفره سنده محرد استقامتدن ارمنیلر برنجی دفعه سنده آلتش نفرله وایکجه دفعه سنده اون بش کتیک قوتلره حدودی تجاوز ایتمک تشبیه بولو نمیشلر سده طرد ایدلشلردر.

۳ - تموز یادتنده کی استخباراته نظراً [قارص] و [صاری] قامش [حوالیسندده اسلامک ایلری کلنلری و کنجلیری ارمنیلرک طوپلایه برق قسماً حبس و تبعید ایتمکده و قسماً اتلاف ایلمکده اولدقلری و بوندن بشقه تکلف حریبه هم آه سیله اسلامک آت ، آراه ، ازازاق و مواشیلری طوپلامتده اولدقلری و بونک ایچینده قوه عسکره سوق ایلدکاری آکلاشلمشدر . [قارص] و [صاری قامش] حوالیسندن برقم اهالی بویوزدن [الله اکبر] طاغنه چکلکه مجبور اولدقلری کبی بو ظالم [نجوان] [زنکه صور] و [دارالاکهر] منطقه لرده ده اوسع مقیاسده اجرا ایدلشدر .

۴ - ارمنیلر محتاف حوالیده اسلامره قارشی یابدقلری وحشت و جنایاتی ۴ تموز ۳۴ دن اعتاراً تشدید و تزید ایشلردر :

۱ - [آقچه قلعه] یه تابع درت قریه یی ۳۵/۷/۴ ده باصه رق برکوی اهالیسنی کاملاً و دیگر کویلردن آلتیشر آدم کوتوروب قتل ایشلردر . [بوز قوش] قریه سنده بر مسلمانک قرده شنی و زوجهنی و قرینی آلوب کوتورمشلر

ب - [مسجدلی] و [کلیان تبه] قریه لرینه ۳۵/۷/۵ ده تعرض ایله برنجی کویده اسلاملردن درت شهید و درت مجروح و بر درمشلر وایکنجی کویده ایسه اون اسلامی اولدیشلردر .

- [قزیل جمالی] و [قاغزمان] جوارنده کی [جروک]

قریه لرینه ده بالعرض غصب و غارت و جنایات ایقاع ایشلردر . بونلره قارشی ارمنیلر طوب و ماکنه لی تفکده استعمال ایشلر و طوب صدالری حدوددن ایشیدلشدر .

۶ - [قوری ده] یی اوتاریخلرده باصه رق سکز قالدین وارکاک اتلاف و بریسی کلین و بریسی قیز اولوق اوزره اوتوز بش کتشی ایله در تیوز قرق مواشی آلوب کوتورمشلردر .

د - [قاغزمان] ده کی جنایتلره عائد تفصیلاتدن اوله رق ۷/۵/۳۵ ده مذکور قصه اشراقدن [مصطفی اقدی زاده ارسلان بک] و زوجهنی و [اسماعیل اقدی زاده احمد اقدی] [قاغزمان] ایله [قارص] آره سنده ارمنی قره غول افرادی طرفندن آیقونیلوب [برنا] جوارنده بک فجیع بر صورتده قتل ایدلشلردر . بالآخره بونلرک جنازه سی [قاغزمان] ده خلقه تشریف ایدلکه اسلاملر بو حالدن قورقورق طاغله قاجره مجبور قالمشلردر .

ه - [اریوان ، قارص ، قاغزمان] حوالیسندن بر جوق اسلام بو جنایتلر اوزرینه حدود مزه النجا ایشلردر .

۵ - ۳۵/۷/۱۰ ده [باش کو] ی اشغال ایله ارمنیلر [آرمودلی] غربنده کی صرتلره طوب تعیه ایشلر و جوار کویلر مسلمانلرینه تعرض ایشلردر .

۶ - جنایتلره صحنه اولان محللر اهالیسندن آلتان بر جوق فریاد نامه وه کتوبلر و ظالمک درجه سی بک مؤثر برلسان ایله بیله بر بیوردی .

۷ - متعاقب کونلر طرفنده :

آ - ۳۵/۷/۱۲ ده [قاغزمان] و [قارص] کپیدن ایکی

۳۳۵ سنه سی تموز ماهی ظرفنده قفقاسیه ده ارمنیلرک

ایقاع ایتمک لری جنایات خلاصه سی در :

۱ — حز بران نهایتده کرک [قره قورت] قائم نامی [موسی بی] ک
قره بیکارده اسلام له واقع اولان بیاناتی و کرک مر قومک نزدنده کی
روم ژاندارمه نفرینک افاده سی [قازیق قایا ، ارمودلی ، قزیل حاملی ،
کایان تبه] اهالیسته باصقین و تعرض یا بیله جفتی ایما ایدر بر ماهیتده ایدی .

۲ — ارمنیلرک حدودی تجاوزی :

آ — ۳۵/۶/۲۴ ده بازیدک [دیادین] منطقه سنده [حراطاغی]
شمال شرقی سنده ارمنیلرک اوج سواری و بر پیاده نفری حدودی تجاوز
ایتمش و طرد اولونمشدر .

ب — ۳۵/۷/۵ ده [کوشطیان] . اوتوز پیاده کلش و قره غوللر من
طرفدن طرد ایدلشدر .

۶ — ۳۵/۷/۵ ده اوتوز ارمنی پیاده سی و ۳۵/۷/۷ ده اوتوز
بش سواری سی [صاری بیق] . کله رک حدودی کچمک تشبندمه
بولونمش و مصادمه واقع اوله رق طرد اولونمشدر . و ایکنجی مصادمه ده
بر نفر من مجروح اولمشدر .

د — ۳۵/۷/۱۱ ده [موصون] ناحیه سنک [زور] استقامتندن
یکرمی کشیلک بره فرزه حدودی تجاوز ایتمک ایسته مشسه ده بر بچتی
ساعتلک مصادمه نتیجه سنده طرد اولونمشدر .

صوک زمانلرده ارمنیلر قارشی یکی مظالم اجرا اولوندینی و قفقاس
ارمنیلکی حمایه سز بر اقلیرسه محو اوله جنی و قفقاسیاده کی قتال لرک
منبعنک عثمانلی حدودی داخلی اولدینی کبی خبرلر اجنبی مطبوعاتده
کورولمکده در .

اولا عثمانلی حدودی داخلنده اسلاملر طرفدن عناصر ساثره نک
هیچ بریسنه قارشی ظلم یا بیلمدینی معلومات رسمیا ایله ثابتدر . حدود من
خارجنده کی وقایعه ده ترکیا هیچ بر زمان مدخلدار دکلمو . بلعکس
قفقاسیه ده همان حدود من جوارنده ارمنیلر طرفدن اسلام له قارشی
پک بویوک قتالر ترتیب ایدلدیکی هر کون خبر آلمقده در . بونلره بر مثال
اولق اوزره ۳۳۵ سنه سی تموز آیی ظرفنده قفقاس ارمنیلرک محلی
اسلام له رتبه و عثمانلی حدودینه قارشی تجاوز لری قرقای ارا نه ایدن
زیرده کی لیسته ترتیب ایدلشدر که مندرجاتی نشریات واقعه یه قارشی
صریح بر جواب تشکیل ایدر .

عہدنامی ارکان حریبہ عمومیہ دائرہ میں

۳۳۵ سنہ

تموز آبی طرفندہ قفقاسیادہ اسلامہ قازشی
اجرا اولوندینی خبر آلمان

ارمنی مظالمی

